

Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA)
T.a.v. het bestuur
(digitaal verzonden)

15 juli 2022

Referentie: REG/vv/11072022

**Betreft: Reactie op consultatie handreiking rapporteren over
continuïteit in de controleverklaring**

Geacht bestuur,

Wij stellen het op prijs te kunnen reageren op uw consultatiedocument 'Handreiking rapporteren over continuïteit in de controleverklaring'.

Graag starten wij met enkele algemene observaties.

Vanuit het perspectief van de sector vinden wij het een goede ontwikkeling dat de NBA guidance uitbrengt voor het rapporteren over continuïteit in de controleverklaring. Graag vragen wij u om onze onderhavige reactie in samenhang te bezien met ons eerdere commentaar op het consultatiedocument inzake de handreiking over het rapporteren over fraude. Zoals eerder aangegeven is het belangrijk om beide handreikingen, gezien de gevolgen voor de controleverklaring, synchroon te benaderen.

Ook benadrukken wij, nogmaals, dat wij het belangrijk vinden dat de NBA de nodige stappen zet om ervoor te zorgen dat ook op dit onderwerp (evenals bij fraude) het management van de gecontroleerde entiteit de door de gebruikers van de jaarrekening gewenste informatie over continuïteit verstrekt. Het is hiervoor noodzakelijk dat de verslaggevingsstandaarden worden aangepast. Wij vernemen graag welke stappen de NBA neemt om hiervoor expliciete bepalingen in de verslaggevingsstandaarden opgenomen te krijgen.

Wij hebben moeite met sommige NBA-aanbevelingen in deze praktijkhandreiking. Indien en voorzover een controlestandaard optionaliteit biedt, dan is een praktijkhandreiking naar onze mening niet een plek waar de NBA een voorkeur zou moeten uitspreken. Als er een voorkeur bestaat dan moet dat in de standaarden zelf worden uitgewerkt.

Wij zien geen meerwaarde om te rapporteren over continuïteit indien er geen omstandigheden of gebeurtenissen zijn geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven (met andere woorden: er zijn geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd). Dit zal mogelijk leiden tot overbodige en wellicht 'boilerplate' teksten in de verklaring hetgeen niet tegemoet komt aan de eis van relevantie. We begrijpen dat via deze handreiking de standaard op dit punt niet kan worden aangepast en stellen daarom voor dat onderzocht wordt in hoeverre de rapportage door de accountant in het onderhavige geval nog beperkter kan.

Een ander punt van aandacht is de voorkeur die de NBA uitspreekt omtrent scenario 3 en wel de integratie van de verplichte sectie inzake een onzekerheid van materieel belang met die van de

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam

T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

PwC is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Periscope Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 283389), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180283) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Controleaanpak Continuïteit. Wij zijn van mening dat de belangrijke attentiewaarde van de verplichte sectie onder druk komt te staan door de toevoeging van de elementen uit de Controleaanpak en pleiten daarom voor een separate opname.

Tot zover onze algemene observaties. Hierna vindt u onze reactie op uw consultatievragen.

Consultatievragen

1. Zijn de verschillende scenario's binnen het continuïteitscontinuüm en de uitwerking hiervan voor u voldoende duidelijk (hoofdstuk 4)?

Wij achten deze toelichting voldoende duidelijk.

2. Is de figuur met de beslisboom voor de verschillende scenario's voldoende duidelijk en in de praktijk hanteerbaar (hoofdstuk 4.4)?

Ja, wij achten deze voldoende duidelijk en in de praktijk hanteerbaar.

3. Zijn de scenario's en de beslisboom (hoofdstuk 4) behulpzaam om te komen tot een passende rapportering over de controleaanpak van de continuïteit in de controleverklaring?

Ja, wij achten deze behulpzaam.

4. Onderschrijft u de NBA aanbevelingen (hoofdstukken 1,3 en 4)?

Wij verwijzen graag naar onze opmerking hierboven in het algemene deel van onze reactie.

5. Vindt u dat het rapporteren over werkzaamheden gericht op de toegepaste continuïteitsveronderstelling in verkorte vorm meerwaarde heeft wanneer – zie scenario 1 van hoofdstuk 4.1 van de handreiking - geen omstandigheden of gebeurtenissen zijn geïdentificeerd die gereede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven?

Nee, zie ook het algemene deel van onze reactie.

6. Zijn de voorbeeldteksten (in de bijlagen) behulpzaam – rekening houdend met het feit dat wij beogen te voorkomen dat boilerplate-teksten worden gebruikt – zodat de teksten in de verklaring over continuïteit cliënt- en opdrachtspecifiek wordt gemaakt?

Ja, wij achten deze behulpzaam.

7. Heeft u bezwaren tegen de inhoud van de voorbeeldteksten (in de bijlagen)?

Nee, wij hebben geen bezwaren.

8. Heeft u nog andere adviezen voor ons met betrekking tot de handreiking?

Ja, zie het algemene deel van onze reactie.

Uiteraard zijn wij bereid een en ander desgewenst nader (mondeling) toe te lichten.

Hoogachtend,
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

A.C.M. van der Linden RA
Partner | Chief Auditor | National Office